

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXIV. Clerici tenentur legibus civilibus, quæ non repugnant officio
clericali. A legibus tamen gabellarum, tributorum, & vectigalium ipsi &
Religiosi sunt exempti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

Victoria, Soto, Maldero, Sylvio, Suarez, & aliis communiùs, ad id teneri jure naturali, ut satis indicant solemnità illa legis naturalis dictamina, à Sapientibus Gentilitatis prolata: *Patere legem quam tulisti*, &c. Et verò ratio naturalis dicit, Legislatorem debere præ cæteris servare ea quæ pertinent ad rectam gubernationem, communeque Reipublicæ bonum. Cùm caput Reipublicæ præ cæteris procurare debeat commune illud bonum, per observantiam legum præscriptarum. Commune etiam Reipublicæ bonum exigit, ne caput inferioribus membris alliget onera, quæ portare nolit, cùm æquè possit; sed in eorum portatione inferioribus collaboret, exemproque præeat. Ut enim sapienter Ambrosius loco citato, *Familia status nutabit, si quod inquirunt in corpore, non inveniantur in capite*.

190 Assertam porò obligationem, in materia gravi esse sub mortali, laudati Authores sentiunt. Quia facere contra jus naturale, in materia gravi, æquè mortale est, sicut facere contra jus positivum.

CAPUT XXIV.

Clerici tenentur legibus civilibus, quæ non repugnant sacris Canonibus, nec ecclesiastica immunitati, nec officio clericali. A legibus tamen gabeliarum, tributorum, & vectigalium ipsi & Religiosi sunt exempti.

191 **P**rima pars est extra controversiam. Quia Clerici verè sunt partes & membra Reipublicæ; ergo lege naturali tenentur se conformare suo toti, & collaborare publico Reipublicæ bono, observando leges in commune bonum latas, quæ non repugnant ipsorum statui, cujusmodi sunt leges rerum venalium pretia taxantes, frumenti asportationem inhibentes, &c. Aliàs magnæ perturbationes in Republica orirentur. Ideò Nicolaus I. in epist. ad Michaëlem Imperatorem, dicit, Deum sic divisisse Pontificiam auctoritatem ab Imperiali, ut Christiani Imperatores, pro æterna vita, Pontificibus indigerent; & Pontifices, pro cursu temporalium tantummodò rerum, Imperialibus legibus uterentur. Et Imperator Valentinianus in epist. ad Episcopos Asiae, dicit, probos Episcopos non solum Deo, sed etiam Regum legibus obtemperare.

192 Si tamen Clerici violatores fuerint ejusmodi legum, à Judice Civili puniendi non sunt, sed ab Ecclesiastico, juxta laudabilem illam vocem Constantini Magni ad Episcopos, relatam à Rufino l. 10. histor. c. 2. & à D. Gregorio l. 4. epist. 75. ad Mauritium: *Vos dii estis, à summo Deo constituti: convitiens non est ut homo judicet deos*. Sic proinde legibus civilibus subjiciuntur, quoad vim directivam, ut eis non subjiciantur quoad vim coactivam. Unde Cajus Papa epist. ad

Felicem Episcopum: *Nemo Episcopum, aut reliquos Clericos apud Judicem secularem accusare præsumat*.

Secunda pars est D. Thomæ lect. 1. in cap. 13. ad Rom. ubi loquens de debito vectigalium, dicit, quòd *ab hoc debito liberi sunt Clerici ex privilegio Principum. Quod quidem equitatem naturalem habet. Unde etiam apud Gentiles liberi erant à tribuitis illi qui vacabant rebus divinis. Legitur enim Genes. 47. quòd Joseph subiecit Pharaoni totam terram Aegypti, præter terram Sacerdotum, quæ à Rege tradita fuerat eis: quibus & statuta cibaria ex horreis publicis præbebantur. Et infra dicitur, quòd in universa terra Aegypti quinta pars solvebatur, absque (id est excepta) terrâ sacerdotali, quæ libera ab hac conditione fuit. Et Artaxerxes l. Esdræ 7. vetuit, ne Sacerdotibus & Levitis vectigalia imponerentur. Et hoc omnino æquum est (prosequitur S. Doctor) quia sicut Reges sollicitudinem habent de bono publico, in rebus temporalibus; ita Ministri Dei in spiritualibus. Et sic per hoc quòd Deo in spiritualibus ministrant, recompensant Regi quòd pro pace eorum laborant.*

Et ideò Constantinus Magnus, in honorem Sacerdotum novæ legis idem sancivit, quòd Artaxerxes supra pro Sacerdotibus veteris legis, ut refert Eusebius l. 1. histor. c. 7. Sicut & Justinianus Imperator l. 2. Codicis l. sancimus. Sed & Concilium Lateranense sub Alexandro III. cap. non omnis de immunit. eccles. & alterum sub Innocentio III. cap. adversus eod. pariter veterunt Ecclesiasticis vectigalia à Laicis imponi. Variis etiam Summorum Pontificum, Imperatorum, Regum, & Principum privilegiis Religiosi, præsertim Mendicantes, exempti sunt à gabellis, & ejusmodi oneribus. Quæ omnia in Curia Bruxellensi, & aliis Belgii Parliamentis placetata sunt. An verò exemptio illa sit de jure divino? affirmant aliqui. Negant Victoria, Sotus, Bannez, Navarrus, Covarruvias, &c. Quia D. Ambrosius in orat. de tradend. basilic. *Si tributum (inquit) petitur, tributum non negatur: agri enim Ecclesie tributum præstant. Et Urbanus Papa can. tributum 23. q. 8. Tributum in are piscis, piscante Petro, inventum est, quia de exterioribus suis Ecclesia tributum reddit. Et D. Chrysofomus explicans illud Rom. 13. Ideò & tributa præstatis, dicit, obedientiam istam injungi quoque Prædicatoribus Evangelicis, & Sacerdotibus, & Monachis. Vide infra c. 41.*

CAPUT XXV.

Dioecesis legibus, non solum quoad Festa indicta, sed & quoad jejunia, publicas preces, & familia, Regulares exempti se conformare tenentur, in omni materia, in qua non sunt exempti.

195 **P**robatur, tum quia sunt pars Communitatis legibus istis subjectæ. Pars verò te-